

Telegraful

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRĂȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 2478/1944 Pres.

† NICOLAE,

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul
Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului
Iubitului cler și popor: Har și pace dela Dumnezeu
Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

Iubiții mei fii sufletești,

Iată vestesc vouă bucurie mare care va fi la tot poporul: Că mântuire s'a făcut nouă, Românilor din Ardealul de Miază-Noapte, cari patru ani de zile — lungi cât patru veacuri — am stat în laturea și în umbra morții. Căci în neagra toamnă a anului 1940, Nemții și Italienii cari voiau să robească lumea toată, au dat o parte din pământul strămoșesc al Daciei Traiane pe mâna Ungurilor, și astfel Românii de aici, după ce douăzeci și doi de ani ne bucuraserăm de lumina și căldura libertății naționale, am ajuns din nou în crunta robie a magnașilor. Aceștia, văzându-ne fără puțință de apărare, au prins a ne ucide, a ne bate, a ne arunca peste graniță, a ne întemnița, a ne surpa bisericile, sau a ni le spurca și a ne jefui avutul pe care ni-l adunaserăm cu nu puțină ostenală și sudoare.

Fiii nației noastre din Ardealul de sus au fost scoși nu numai din slujbele de stat, ci și din rosturile lor de muncitori, meseriași și neguțători cinstiți. Ungurii nu ne-au îngăduit să ne facem școale, pentruca noi să rămânem cât mai departe de binefacerea culturii și să ne adâncim cât mai mult în întunecul neștiinței, iar ei să ne poată robi astfel cu atât mai ușor. Eram asupriți până și pentru dulcele nostru graiu românesc și pentru strămoșeasca noastră credință. Ajunseserăm să ne înțelegem prin șoapte și prin semne — ca făcătorii de rele — și să ne închinăm Domnului pe furiș, ca în cele dintâi veacuri ale legii lui Hristos. Vănuș stăpânitorii cei fără de lege până și după sufletele noastre, măcar că peste aceste suflete nu are stăpânire fără numai Atotputernicul Părinte ceresc, care le-a zidit. Voiau, anume, ca prin osebite sălnicii să rupă măcar o parte din fiii nației noastre și să sporească astfel firavul număr al Ungurilor din Ardeal.

Ci iată că bunul Dumnezeu li-a stat și de astădată împotriva celor rufași, iar celor smeriți și drepti,

cari au știut răbda până la sfârșit, le-a dat har. Căci în ziua de 23 August a anului acestuia tânărul nostru Rege Mihai I, sprijinit de-o seamă de sfinți înțelepți, a pus capăt războiului — care nu era al nostru — împotriva Națiunilor Unite, încheind chiar prietenie cu Rusia sovietică, Anglia și America — țări cari și în celălalt războiu al lumii ni-au stat în ajutor să ne zidim România dreptelor noastre doruri de totdeauna. Prin bărbăteasca faptă a iubitului nostru Rege, Țara a fost scoasă dintr-o tovărășie nefirească și primejdioasă, iar nația noastră a fost așezată din nou în rândul națiunilor democratice, cari luptă pentru dreptatea și libertatea neamurilor.

Mai mult: Viteaza oaste română, ascultând de porunca iubitului ei căpitan Regele Mihai I, în prietenească împreunălucrare cu nebiruita armată sovietică, a purces de îndată la curățirea pământului românesc de ostile năvălitoare ale Ungurilor și Nemților, pe care în scurtă vreme le-au alungat până departe dincolo de hotarele Țării, în inima pustei maghiare.

Acum, iubiții mei fii sufletești, întreg Ardealul e slobod. De sigur, urmele stăpânirii ungurești și ale puștii armatelor hitleriste le vom simți încă multă vreme. Dar pe urma biruinței pe care o vor câștiga Aliații, bunul Dumnezeu va aduce și mult așteptata pace și nădejde cu nădejde se vor lecu și rănilor pricinuite de crâncenul războiu. De-ocamdată ne bucurăm că suntem liberi și ne putem îmbrățișa din nou cu frații noștri de care am fost despărțiți patru ani printr-o graniță nedreaptă. Ne bucurăm, pentrucă nu avem un bun mai scump decât libertatea și nu este ceva mai frumos și mai încuviințat decât ca frații să lăcuiască împreună.

De-acum, iubiți credincioși din Regiunea secuizată, nimeni nu vă va mai sili cu încrâncenare să vă răsiți graiul părintesc și legea strămoșească, ci veți fi slobozi iarăși să viețuiți românește, sub înțeleapta și

iubitoarea oblăduire a Înalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae.

Și voi, dragi Bihoreni, povățuiți în anii din urmă de devotatul vostru Consiliu vicarial, vă veți întoarce iarăși sub păstorirea plină de părintească grijă a Prea Sfințitului vostru Episcop Nicolae.

Iar voi, iubiți credincioși din Țara voevodală a Maramureșului, cărora Ungurii nu v'au îngăduit în patru ani de zile măcar mângăierile unei singure slujbe preoțești după rânduiala legii noastre dreptmăritoare, vă veți putea ospăta de aci înainte la masa încărcată de duhovnicești bunătăți ale Maicii noastre Biserici ortodoxe. Prea Sfinția Sa Episcopul Vasile vă va povățui cu dragoste spre toate cele bune și folositoare în această viață și în cea care va să vină.

Cât despre voi, iubiții mei fii sufletești de dincolo de Feleac, cari în cei patru ani de despărțire ați fost îndrumați cu înțelepciune de Consiliul Nostru vicarial din Alba-Iulia, și voi, dragi pătași în puținele bucurii și multe necazuri din ultimii patru ani, bucuria de a vă ști din nou în cuprinsul aceleiași Eparhii, dar fără cuțitul infipt în inima ei, să vă lege și mai strâns de sfânta noastră Biserică dreptmăritoare.

Eu vă mulțumesc tuturor — clerului și poporului deopotrivă — că mi-ați ascultat părinteștile mele îndemnuri și povești, ca și ale vrednicului meu Consiliu Eparhial, și stând drepti până și în viforul celor mai cumplite prigoane, ați păzit credința ca niște buni ostași ai lui Hristos și ca niște buni fii ai neamului românesc.

De-aci înainte toate ale noastre se vor umplea de tot mai multă lumină. De aceea să dăm slavă și mulțumită lui Dumnezeu pentru toate câte ne-a făcut nouă — și, ca în ziua de Paști, să iertăm toate pentru înviere...

Să rămânem cu toții statornici în credința față de Preaînălțatul nostru Rege și statornici în dragostea față de viteaza noastră oaste care și-a jertfit atâtea din neînfricații săi luptători pentru apărarea Țării și pentru întregirea dreptelor ei hotare.

De asemenea recunoscători vom fi pururea glorioasei armate rusești, care alături de bravii noștri ostași a luptat pentru desrobirea noastră și luptă, împreună cu ceilalți Aliați, pentru dreptatea și libertatea nea-

murilor, până la biruința din urmă.

Incolo, iubiții mei fii sufletești, purtați sarcinile unii altora, ca să vă dovedeți frați buni și înaintea lui Dumnezeu, și înaintea oamenilor. Ascultați de legiuirile voștri înainte stătători, păstrați buna rânduială în toate împrejurările și ferivi-vă de oamenii de gâlceavă neînțeleaptă, cari caută să tulbure apele frățestii noastre vieți naționale.

Făcând unele ca acestea, Dumnezeuul păcii și al milostivirii nu vă va părăsi niciodată.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărțirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți.

Data în reședința Noastră episcopală din Cluj la praznicul Marelui mucenic Dimitrie din anul Domnului și al izbăvirii noastre 1944

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor

† Nicolae,
Episcop

Nimicirea trupelor germane în Balcani

Belgrad 11 — După evaluări modeste, cam 320.000 soldați germani sunt amenințați cu nimicirea în spațiul balcanic. Căile lor de retragere au fost blocate. Ei sunt atacați fără întrerupere de pe uscat, de pe mare și mai ales din aer.

Se măresc salariile

București 11 — Ieri, delegația economică a Guvernului s'a întrunit la Ministerul Economiei naționale, sub președinția dlui Petru Groza, vice-președintele Consiliului de miniștri.

Delegația a examinat în continuare problema majorării salariilor.

Lefurile muncitorilor din întreprinderi vor fi mărite în conformitate cu scara de salarizare întocmită de Comisariatul general al prefurilor și acceptată de sindicatele muncitorești. Tot așa cele ale funcționarilor particulari.

Salariile funcționarilor publici vor primi un spor echitabil, calculat cu considerare la scumpetea traiului și a posibilităților financiare ale Statului.

Indemn la solidaritate

Trăim în vremea marilor rostiri în viața națională. În capitală ca și în alte orașe ale țării se țin întruniri, în care conducătorii diferitelor partide politice își spun cuvântul și prezintă planurile lor de conducere.

E drept că pe unele locuri aceste rostiri sunt cam răstite. Cuvântul democrație și libertate în loc să răsună armonios, ca o expresie comună a întregului popor, ca «un glas de libertate» — ca să folosim cuvântul cuminte al unui țaran din Țara-Bârsei — se prefacă uneori în urlete.

Dar, oricum, nu luăm în nume de rău, nimănui felul cum își cere dreptatea, numai să fie dreptate ceea ce vrea, și nu altceva. Din freacă a acestor rostiri, desprindem deocamdată atât: Ne aflăm la început. Termenii sunt încă nelămurii, vrierile sunt disparate, haina neamului încă nu e curată pentru praznicul bucuriei, imperativul cel mare încă n'a intrat în sânge și nu circulă viguros în întreg organismul.

Dar, poate, se întreabă cineva — și este și firesc să se întrebe — ce are de spus Biserica la acest început de eră în viața neamului? Care e cuvântul ei, care e indemnul și rugăciunea ei către Dumnezeu și pentru oameni?

Ziceam că e firească întrebarea, pentru că nu este român care să nu știe și să nu recunoască adevărul că Biserica a fost nelipsitul și marele sfetnic și ocrotitor al neamului.

De aceea să nu creadă cineva că ea a încetat a-și spune cuvântul, că a încetat a indemnă și a se ruga pentru neamul acesta. Aceasta nu va fi niciodată!

Ea rămâne mereu alături de popor, căruia îi arată prin strămtorile vremelnice, care este «calea, adevărul și viața».

Și de astă dată cuvântul ei, indemnul și rugăciunea ei nu sunt altele decât cele ale Mântuitorului. Din mulțimea învățăturilor lui Iisus, din alesele rugăciuni pe care le-a rostit, Biserica rostește astăzi mai cu stă-

ruință cuvintele rugăciunii pe care Iisus a rostit-o înainte de a primi pătimirea pe cruce, pentru a noastră mântuire. Auziți-i glasul și pricepeți înțelesul: «Eu pentru aceștia mă rog, Părinte sfinte, păzește-i întru numele tău, pe care mi i-ai dat, ca să fie una, precum suntem și noi... Dar nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în mine, după cuvântul lor, ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru mine și eu întru Tine» (Ev. Ioan cap. XVII v. 11—21).

Acesta este glasul, indemnul și rugăciunea Bisericii, în involburarea rostirilor de acum. Ea îndeamnă la iubire, înfrățire și solidaritate pe toți fiii ei. Ea propoveduește și susține în popor legea iubirii, legea ajutorării, care este însăși legea de viață a neamului. Nici n'ar putea face altfel. Când Dumnezeu a împlinit rugăciunile ei pentru pace, când scumpa noastră Țară își întregeste hotarele și își rotunjește forma, putem noi oare să-i pângărim icoana din suflete prin asmuțări dintre frate și frate.

Când atâtea orașe desrobite ale Ardealului așteaptă minți luminate de români să le conducă, când atâtea birouri sunt deschise pentru funcționari pricepuți, când atâtea ateliere așteaptă hărnicia muncitorului român, când ogoarele întinse așteaptă brațul, purtător de plug și coasă, al țaranului nostru, când, în sfârșit, atâtea părinți și strămoși din morminte își așteaptă copiii și nepoții să samene pe ele florile recunoștinței și să se aștearnă la lucru în ograda văduvită de patru ani, cine mai poate fi întunecat la suflet, nemulțumit și învrăjbit! Dreptatea cea mare a Neamului pășește victorios spre împlinire, și cu ea se împlinește pe rând și dreptatea fiecăruia.

Când toate acestea ne cheamă și ne așteaptă, putem noi să ne abatem dela drumul deschis de Providență?

Pentru neamul românesc Dumnezeu a hărăzit să se apropie ospățul

Dărnicia românească

Deși vremurile sunt grele, sufletul românesc nu-și desminte dărnicia lui, care se manifestă mai ales față de acela carl și-au vărsat din sângele lor pentru cimentarea României libere și întregite.

Dăm mai jos impresionanta listă de daruri în alimente, făcute de particulari și parohii pe seama răniților din spitalul anexă dela Academia Teologică Sibiu.

I. P. S. S. Nicolae: 30 kg. struguri, 46 pachete țigări și cărți de rugăciuni; Dna Sofia Dr. Metes: 50 cărți de rugăciuni, 6 kg. sirop, 4 prosoape, 1 cearceaf, 5 kg. săpun; Dna Maria Dr. Stăniloae: 2 prosoape, 12 kg. struguri, Dna Agnes Dr. Măcelar: 3 cămăși; Dna Maria Prot. Neagu: 1000 lei, 4 kg. mezeluri, și 10 kg. pâine; Dna Paraschiya Dr. Marcu: 3 prosoape, 1 cămașă, 1 pereche indispensabile, Dna Elena Cupu: 2 cearceafuri; Maica Stareță Cornelia Ionescu: 2 cutii pișcoturi, Dna Maria Dr. Cristea: 100 țigări; Di Gen. Vătolanu: 60 pachete țigări, 6 kg. nucă, 4 kg. mere, 4 kg. pere; „Oastea Domnului”: 30 kg. struguri; Preoteasa vâd. Maria I. Pătrău: 3 kg. miere, 2 borcane compot, 2 kg. struguri, 2 cutii chibrituri, 2 cutii țigări; Parohiile: Sibiu Cetate: 65 buc. cozonaci, 40 kg. struguri; Sibiu-Ioselin: 50 kg. struguri, 20 kg. pâine, 3 kg. brânză de oale; Bungard: 50 kg. mere; Sibiu-Maleri: 50 buc. pâine albă, 20 kg. struguri, 10 kg. mere, 80 kg. prăjituri, 1 buc. cozonac; Poplaca: 30 kg. mere, 5 kg. pâine, 1 kg. slănină, 7 kg. ouă, 120 buc. țigări; Cornăști: 25 kg. pâine, 20 kg. mere, 30 buc. prăjituri; Cisnădia: 85 buc. cozonaci, 12 kg. mere; Roșia: 17 kg. pâine, 1/2 kg. slănină, 10 kg. ouă, 1 (una) oale friptă; Tălmăcel: 3,600 kg. slănină, 27 l. lapte, 7 kg. nucă, 60 buc. ouă, 130 buc. cozonaci, 22 buc. pâine de casă; Șelimbăr: 13 buc. pâine de casă, 38 l. de lapte, 11 buc. ouă, 1/2 kg. unt, 45 kg. mere, 30 kg. pere, 14 kg. struguri; Mândra: 150 lei în numerar, 31 buc. ouă; Rusi: 1000 lei în numerar; Ocna-Sibiului: 170 buc. cozonaci; Gușterița: 100 kg. mere, 1 car de legume (predat Spitalului militar matcă), 100 buc. cărți postale, 100 buc. cutii chibrituri, 1145 țigări buc.

bucuriei: Nu se cade să ne apropiem de acest ospăț îmbrăcați în haina vrajbei. Nu de alta, dar s'ar putea întâmpla ca Stăpânul vremilor și al popoarelor să scoată pe cei nevrednici dela acest ospăț.

Pr. V. Coman

Constituirea

Societăți de lectură „Andrei Șaguna” a Studenților Teologi din Sibiu, pe anul Academic 1944-45

Tradiționala societate academică de lectură „ANDREI ȘAGUNA” a Studenților teologi dela Academia „Andreiană” din Sibiu și-a început activitatea prin constituirea ei pe anul societății 1944-45.

Intemeiată de Marele Ierarh, Mitropolitul Andrei baron de Șaguna, această societate a ținut ca în fiecare an să îmbogățească cunoștințele teologice ale studenților, cultivând în același timp alege calități, puse în slujba idealului suprem: desăvârșirea creștină și binele Neamului.

Sedința de constituire a avut loc în 24 Octombrie a. c. sub președinția P. C. Sale Prot. Stavr. Dr. Dumitru Stăniloae, Rectorul Academiei, alegându-se următorul comitet de conducere: Președinte de onoare: C. S. Prof. Dr. Grigorie T. Marcu; Președinte activ: Dl. Eugeniu Munteanu, stud. an IV; Vicepreședinte: Dl. Iancu Popa, stud. an IV; Secretar: Diac. Alexandru Castriș, stud. an II; Bibliotecar: Pr. Alexandru Boncea, stud. an III; Cassier Gheorghe Mateescu, stud. an III; Econom: Diac. Ioan Tudor, stud. an II; Vice Bibliotecari: Dl. Gheorghe Cosma și Diac. Agatodor Gtadovschy, stud. an I; Președintele Comisiunii de verificare: Dl. Tr. Isailă, stud. an IV. Membri în Comisia literară: Pr. Teodor Gane, stud. an III, Diac. Aurel Judele, stud. an. II și Dl. Anuța Ioan, stud. an I.

Noul Președinte activ, Eugeniu Munteanu, stud. an IV, mulțumeste On. membrilor pentru încrederea ce l-au acordat-o, arătând că prin această Societate de lectură se călește arma cuvântului, drept completare fericită a tuturor cunoștințelor solidificate în această instituție de cultură. Apoi aduce omagiu conducătorilor țării, I. P. S. Sale Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, Rectorul Academiei, etc. pentru grija și atenția acordată acestei școli.

C. Sa Prot. Stavr. Dr. Dumitru Stăniloae, prin cuvinte alese arată în termeni preciși rostul Societății de lectură, mai ales în vremurile pe care le trăim, arătând că prin munca ce se cultivă aici eul propriu primește cele mai bune calități. De-vinga tuturor On. membri în noul an societății trebuie să fie munca nemăsurată, pusă în slujba Neamului și Culturii, două noțiuni identice cu activitatea patronului Societății: Mitropolitul Andrei Șaguna.

Înștiințare

Liceul Comercial de băieți și Liceul „Gheorghe Lazăr” din Sibiu, anunță pe toți elevii dela țară, din toate clasele, să se prezinte la cursuri în cel mai scurt timp. Internatele nefuncționând, părinții se vor îngriji de gazde.

FOIȘOARA

In veșminte albe

Studenților mei

Revederea celor ce se au dragi e totdeauna împreună cu emoții. Dorul care caută de departe inima ce-l este aproape în duh, se dă sfîșie la o parte. Parcă vrea să odihnească și el acum când bucuria întâlnirii stăpânește totul.

O simțim cu toții cum freacă în inimile noastre. Dar mai văd o simțim noi, profesorii și frații voștri mai mari.

Ne-ați lipsit, iubii studenți teologi, mai mult ca alte dați. Imprejurările v'au silit să vă risipiți pe la casele voastre, astă primăvară, mai de vreme ca de obicei. Și să veniți mai târziu ca alte ori.

Nu urgisim greul lor, pentru că știm de mult și bine că nici un fir de iarbă nu se încovoale sub adierile vântului de seară fără știrea lui Dumnezeu.

Dar ne bucurăm din plin, cu bucurie mare. Ne bucurăm de îndoită noastră întâlnire.

Cea dintâi, s'a săvârșit în sala de curs a fiecărui an. Ne-am regăsit acolo în suflete de aceeași dorință: să ne învățăm cu înțelepciunea cea care nu minte pe nimeni, nici odată. Ea e neschimbabilă și neamestecată cu nici un adaus sau corectură omenească. E limpede ca ochii sfinților, neajunsă ca graturile de taină ale ingerilor, ușoară de purtat ca jugul Mântuitorului.

Astăzi, la sfârșitul mesei de amiază, deschizând după datină Sfânta Carte ca să vă împărtășesc din belșugul poveștelor ei darnice un snop de învățături fără de moarte, am dat — din întâmplare — peste un fragment care v'a stors multora accente de reconfortantă uimire. Dacă repet lectura lui acum, o fac numai din pricină că atar! Inepușabile frumuseți de gând ceresc se îmbie unei sânguinoase memorizări.

Scria acolo:

Înțelepciunea ajunge cu tărie dela marginile lumii până la marginile lumii și toate le întocmește prea plăcut.

Mi-a fost dragă și am cercetat-o din tinerețele mele. și am căutat să mi-o peșesc mireasă și am iubit foarte frumusețea ei.

Neamul ei cel bun și-l preamărește prin petrecere laolaltă cu Dumnezeu, și stăpânul a toate o are în mare iubire.

Fiindcă ea duce pe oameni la știința lui Dumnezeu și ea alege lucrurile lui.

Și de este bogăția câștig poftit în viață, ce este mai bogat decât înțelepciunea, care toate le lucrează?

Dacă cumințenia stă în fruntea treburilor, cine este mai bun meșter decât înțelepciunea în toate câte sunt?

Și de iubește cineva dreptatea, ostenele înțelepciunii rodesc puteri sfinte: ea ne învață înfrânarea și chibzuința, dreptatea și bărbăția, tot ce este mai de folos în viața oamenilor.

Și de pofteste cineva să aibă știință întinsă, înțelepciunea știe cele trecute și întrezărește cele viitoare, ea știe întorsăturile cuvintelor și deslegările întrebărilor celor mai întunecate; ea cunoaște de mai înainte semnele și minunile și întâmplările vremilor și ale sutelor de ani.

Clipe înălțătoare

În viața colectivităților naționale și, firește, și a înșilor care sunt, într'un chip sau altul, puși în slujba poruncilor și aspirațiilor celei dintâi, survin momente hotărâtoare, atât pentru rostul colectivității în necurmata ei primenire, cât și pentru individualitățile închinare rostului lor.

Neamul românesc, ca aproape toate națiile de pe glob, a trăit, în anii din urmă, din plini toate trepidările războiului. Angajat, la început, pe o cale vădit greșită față de marii aliați care ne-au sprijinit idealul realizării României Mari, el și-a revenit — prin bărbăteasca și înțeleapta acțiune a M. S. Regelui Mihai I și sfetnicilor Săi — din drumul pieirii, reluându-și locul alături de aliații lui firești. O consecință imediată și salutară pentru Țară, pe care o trăiește cu intensitate și satisfacție azi toată suflarea românească, este redobândirea Transilvaniei de Nord, în urma acțiunilor militare româno-ruse pline de eroism și de succes.

A fost un timp când mulți au crezut în insistenta propagandă a regimului de dictatură răsturnat la 23 August c., că «drumul Clujului trece pe la Nistru».

Evenimentele le-au desmintit această credință în chipul cel mai crud. Au fost atâția alții înși, printre cari mă socot și eu, prin atitudinile manifestate, cari nu s'au lăsat prinși în orbita acelei perfide propagande, ci au văzut limpede că soluționarea dreaptă a Transilvaniei de Nord nu se poate realiza decât printr-o victorie a aliaților.

Alții au slujit această idee mai efectiv, spre binele Țării și spre lauda lor. Recunoaștem că această slujire n'a fost tocmai ușoară. Ceva mai mult, balastul trecutului apropiat politic, face sarcina destul de grea și astăzi când conjuncturile politice sunt cele nădăjduite și vrute de înțelepciunea politică realistă a oamenilor de stat încercați.

Oricum, peste greutățile momentului, există însă acțiunea însuflețită a soldaților noștri care au răspuns la

noua chemare a Tronului. Există milioanele de muncitori intelectuali și manuali care susțin, prin munca și vrednicia lor, noile porunci ale ordinii sociale și, mai ales, există credința tuturor fiilor neamului că, la sfârșitul acestui uriaș război, își va dobândi, odată cu reântregirea granițelor ei naturale, locul de cinste în concertul celorlalte țări ale lumii.

Acesta este, credem, supremul țel al tuturor aspirațiilor adânci ale mult încercatului nostru popor.

El trebuie servit cu elan, muncă asiduă, abnegație, dezinteres, spirit de sacrificiu, loialitate, dreptate socială, într'un cuvânt cu cinste și omenie. Și nu ne îndoim că ei va fi aprig susținut de toți bunii români, fără deosebire de clasă, profesiune, credință, știut fiind că numai așa se va asigura propășirea și bunăstarea nației; după cum numai prin asigurarea acestor bunuri colective ne putem asigura realmente și satisfacțiile morale și materiale ale fiecăruia dintre noi.

Cu aceste gânduri ne apropiem sufletește pentru marele prasnac național, când granițele din Nord-Vestul țării, mutilate prin cunoscutul arbitraj dela Viena, au fost definitiv restabilite și încorporate teritoriului național, în urma viguroaselor acte de arme ale soldaților români și ruși.

Dr. I. Lancrăjan

Avertismentul...

Acum, în ajunul înfrângerii totale, germanii își vor fi aducând poate aminte, de avertismentul fostului Kaiser Wilhelm II care, de departe, din exilul său dela Dorn în Olanda, trimitea lui Hitler un mesaj, spunându-i lămurit: „te sfătuiesc sincer să nu pornești la luptă, căci prăbușirea ta și a Germaniei va fi mai cumplită decât a mea”.

Sfatul însă n'a fost ascultat, și conducătorul Germaniei și-a ținut de datorie să deslănțuiască al doilea război universal, și să ajungă acolo unde a ajuns, împotriva sfatului unui exîmpărat pățit.

Îl și să-ți îndrumeze faptele astfel încât nu tu să mai viezi ție, ci Hristos să trăiască în tine, ridicându-te la atitudinea asemănării cu Dumnezeu — iată ce începe studiul sfintei științe a Teologiei și ce plinește jertfa fără de sânge a Liturghiei.

Înveți în sala de curs multe și bune despre Hristos — și mai ales una care le covârșește pe toate: tu ești al Lui. Afli acolo că El te vrea întreg, plin de dar și de adevăr, crescut până la statura bărbatului desăvârșit, plecat poveștelor Lui, fidel până la moarte poruncilor Lui.

Aici, te întâlnești cu Domnul. Te cauți de mult, ca să se sălășluiești întru tine, prefăcându-te în templu al Duhului Său de viață dătător.

Nu te întreb de l-ai gătit întru cele dinlăuntru ale tale sălaș bucuros oricând de oaspe cereșc. Mai mult; sunt conștienți că ai făcut-o. Și asta, nu din pricina prăbușitoarei sancțiuni pe care Apostolul o promite tuturor celor ce mănâncă trupul Domnului și beau scump sângele Lui cu nevrednicie, când zice că unii ca aceștia mănâncă și beau loruși înfricoșătoare oșândă (comp. I Cor. 11, 29). Nu! Ci din

Liceul grănițeresc dela Năsăud

Au trecut 81 de ani dela înființarea Liceului fundațional grănițeresc năsăudean pentru băieți. Bătrânul liceu dela Năsăud, care în trecutul său ni-a dăruit o seamă de figuri robuste în istoria neamului, și-a serbat aniversarea celor 81 de ani prin comemorări făcute, la începutul luni Octomvrie, cu mijlocirea posturilor noastre de radio.

Cartea apărută în București, la 1942, sub titlul „Un an de stăpânire maghiară în Transilvania de Nord”, cuprinde grăitoare amănunte despre această veche școală a Năsăudului. Reținem următoarele:

Liceul năsăudean a fost înființat la anul 1863 și întreținut din fondurile grănițerești ale celor 44 comune românești, care între anii 1762 și 1851 fuseseră militarizate de Casa de Habsburg, formând timp de 89 de ani Regimentul al doilea românesc de graniță nr. 17, cu sediul în Năsăud. Ca liceu cu limba de predare română, a fost recunoscut și de legea ungurească 33 din anul 1883, susținătorii având dreptul să administreze liceul și să numească personalul didactic.

Statul român, care luase asupra sa plătierea profesorilor, i-a menținut drepturile din trecut.

Cu nenorocitul an 1940 situația liceului se schimbă total: în 19 Octomvrie 1940 autoritățile maghiare militare înștiințează pe directorul școlii că liceul va funcționa în viitor ca liceu maghiar de stat. În Martie, anul următor, directorul român este înlocuit cu un maghiar; mai rămân trei profesori români și doi catiheți [ortodox, și greco-catolic], — toți ceilalți profesori sânt maghiari, — în liceul unde, în anul școlar 1939/1940, față de sutele de elevi români se găsesc abea 8 [opt] școlari maghiari. Așa a respectat autoritatea maghiară dreptul recunoscut al celor cari au înființat și susținut liceul românesc dela Năsăud.

binecuvântatul motiv că tu vrei să te aliezi cu Hristos, să crești întru el întărindu-te, luminându-te — vrei să te desăvârșești întru El.

Frumos gând. Aprinsă dorință. Mănuitoare vrere. Fără seamă!...

Știi unde te mână ea?

Îți răspund acum, dar nu eu; Acolo unde te vrea Dumnezeu; acolo unde te vreau și eu. Ia aminte, deci!

Scena se petrece în cer.

Unul dintre bătrânii căroră Dumnezeu le-a hărăzit favoarea de-a ședea în jeturile orânduite roată împrejurul tronului Său, va da grațu gurii sale, întru sfârșit, întrebând:

— Aceștia, cari sânt îmbrăcați în veșminte albe, cine sânt și de unde au venit?

— Aceștia sânt cei ce vin din strămtorarea cea mare și și-au spălat veșmintele lor și le-au albit în sângele Mielului — răspunde Domnul (Apocalipsă 7, 13-14).

Răvnești și tu, iubite student teolog, să te afli printre aceștia? Și tu, și cel de

Invățătura zilei

Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu poate fi batjocorit: Ce va sămăna omul, aceea va și secera.

Galateni 6, 7

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:

Duminică 12 Nov. — Sf. Ioan milost.

Luni 13 Nov. — † I. G. de aur

Serviciu religios

În Catedrala mitropolitană din Sibiu

În Duminică și Sărbători dimineața la ora 8^{1/2} Utrenia, în continuare la ora 9^{1/2} Sfânta Liturghie, La liturghie cântă „Corul catedralei”, sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.

Duminică, 12 Noemvrie 1944 servesc: Prot. Mihail Neagu prof. Dr. Nicolae Terchilă și Dr. Nic. Neagu, diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. Predică: prot. Mihail Neagu, La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Pr. Nicolae Constantin, dela parohia Sibiu-Lazaret.

FARMACIILE DE SERVICIU

Sâmbătă 11 Nov. Fabritius Guido, Piața Mică Nr. 27
Dum. 12 Nov. Dr. Binder Ioan, str. Avram Iancu 9
Luni 13 Nov. Jantea M. Piața Regele Ferdinand 20

† Doamna Maria P. Cosma

1854—1944

Sâmbătă, 4 Noemvrie 1944, a fost condusă la locul de veci, vrednică de pomenire Maria P. Cosma.

Slujba înmormântării s'a făcut în Catedrala mitropolitană de către un impunător sobor de preoți având în frunte pe I. P. Sfințitul Mitropolit NICOLAE al Ardealului.

Din numeroasa asistență am remarcat, pe lângă rudeniile defunctei, personalități de seamă.

Panegiricul a fost rostit de către I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobeț, vicarul Mitropoliei Ardealului, și pe care îl publicăm în numărul de față.

Au mai rostit cuvântări dna Vătășan, dna S. Meteș și dl Prof. universitar Dr. I. Lupaș.

Veșnică să-i fie amintirea!

colo, și fratele tău de dincolo?...

Aud, neauzit, șoapta inimii tale; e cuvânt de încuviințare.

Măine în zor, sfântul Potir se apropie de buzele tale; tu îmbraci mantia albă a dreptilor cari stărnesc uimirea sfinților sălășluiți în preajma tronului cereșc.

Păstrează-o neîntinată. Nu o zi-două, ci deapaură!

1944, Noemvrie 3

GRIGORIE T. MARCU

Activitatea submarinelor

Londra 11 — Într-o declarație comună, dnii Roosevelt și Churchill au arătat că activitatea submarinelor germane în cursul lunii Octomvrie a. c., a fost mai slabă decât în oricare altă lună a actualului războiu.

Aprovizionarea armatelor aliate cari luptă pe fronturile din Europa continuă fără dificultăți.

Cuvântarea

I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobeș la catafalcul adormitei în Domnul Maria P. Cosma

Pleacă dintre noi, discretă și fără de nici o ostentație, vrednica Doamnă Maria Cosma, după o viață bogată în ani și în merite nepieritoare. De mulți ani încoace trăia retrasă în cercul familial și al amintirilor.

Acum cinci ani, societatea sibiană a sărbătorit-o din prilejul împlinirii vârstei de 85 de ani. Era această sărbătorire un act binemeritat de prețuire și de recunoștință, prin care societatea însăși s'a onorat pe sine.

Am avut dese întâlniri cu ilustra defunctă și căuta să o informez asupra vieții bisericești de azi și de tendințele vieții spirituale în generația actuală. Era o plăcere să-i cunoști păreriile asupra unor probleme vitale de azi.

Asupra familiei de altă dată și a familiei de azi îmi spunea că vechea familie de modă veche a dispărut pentru totdeauna. Pierderea ei constituie o reală tragedie. Cu ea au dispărut amintiri scumpe.

Idealul vechii familii era să fie o zonă de siguranță și de liniște pentru soțul, care se lupta cu valurile năpraznice ale vieții. În acea familie femeia nu era chemată să-și bată capul cu grijile chinătoare ale vieții din afară. Se zicea, că rostul femeii e în jurul căminului familial.

Dar această concepție, Doamna Maria Cosma n'a aprobat-o. Dănsa era convinsă — ce e drept — că rosturile femeii sunt în familie, dar că ele se extind dincolo de interesele domestice, îmbrățișând interesele societății, ale colectivității, ale neamului, ale bisericii și ale omenirii.

Aceste rosturi individuale, spirituale, naționale și sociale, sunt însă în funcție de educația, ce se da femeii. Căci o educație adevărată, va da femeii orizonturi largi, libertate, simț de înaltă răspundere morală și imbold de activitate. Dna Maria Cosma vorbea cu ironie de falsă emancipare a multor femei, de aversiunea față de căsătorie, de oroarea împotriva copiilor.

O cultură adevărată, creștină a femeii o mână spre idealul căminului conjugal și spre maternitate, căci, spunea Dna Cosma, că precum floarea se întoarce instinctiv spre soare, tot astfel inima femeii adevărate se dorește după copilași, cărora să le dea viață și ocrotire.

Aceste și alte idei sănătoase sunt dovada culturii alese, care a caracterizat pe defuncta.

Nu-mi aduc aminte să fi expus în conferințe publice idelle sale, dar în conversații cu femei cunoscute, cu fete tinere și cu eleve de școală își deschidea sufletul și comoara ideilor și a convingerilor sale.

Așa era în anii din urmă, la bătrânețe. Dar „în vremea sa” stăpâna atenția publică și stărnă admirația obștească prin fapte și realizări.

Prima manifestare în public, după ce s'a strămutat la Sibiu, familia Cosma, a fost pe timpul războiului de neamănare din 1877—78. Dna Maria Cosma a mobilizat familiile române din Sibiu și jur pentru strângerea de material sanitar pe seama răniților dela Plevna.

Pentru serviciile aduse neamului, Maria Cosma a fost decorată cu crucea Reginei Elisabeta.

Sibiul era pe atunci îmbăscit de armosieră germană. O mare garnizoană militară strămutase la Sibiu viața intelectuală artistică și socială prietnică germanilor, dar străină de firea românilor. Trebuiau create instituții de cultură și sociale românești, pentru a contrabalansa influința germană.

Doamna Maria Cosma, nepoată de Mitropolit și soția vrednicului director al Albinei, a luat o seamă de inițiativă,

intemeind Reuniunea de femei, școală primară, școală civilă a Astrei, pentru creșterea fetelor, care a îndeplinit o misiune națională foarte importantă, apoi școala de gospodărie casnică, Masa studenților etc.

Cea mai valoroasă instituție, creată și ocrotită de Doamna Maria Cosma a fost Școala civilă de fete a Astrei, la care au funcționat cei mai de seamă pedagogi români, Ioan Popescu, I. Crișan, Daniil Barcianu, Petru Span, etc. cari au înălțat-o la un nivel egal cu al școlilor de acest fel din străinătate.

Doamna Maria Cosma a avut inspirații nobile, dar de înfăptuiri, o româncă mare și puterea de a grupa în jurul său societatea din care făcea parte.

Casa familiei Cosma era deschisă pentru toți oamenii de bine. Multe acțiuni culturale, politice naționale s'au plămădit în acea casă, pentru care neamul datorște recunoștință acestei fruntașe familii.

Când ne cugetăm că toate acestea s'au făcut pe timpul stăpânirii străine, meritul familiei Cosma e cu atât mai mare.

Mulțumitori defunctei pentru tot binele săvârșit, îi vom păstra o veșnică recunoștință.

Rog pe I. P. S. S. Mit. Nicolae care a avut adâncă considerație față de defuncta, și pe care a cercetat-o în timpul boalei, să binevoiască a-i împărtăși arhierasca binecuvântare la trecerea din această viață. Exprimăm condoleanțe îndureratei familii, iar noi cari am venit în semn de venerație și de recunoștință să ne luăm rămas bun dela ea, să rugăm pe Dumnezeu să-î lerte păcatele și să-o odihnească în lumea dreptilor.

Fie-î țărâna ușoară și amintirea binecuvântată. Amin.

Ajutorarea Italiei

Roma 11 — Aliații continuă să aducă, pe calea mării, mari cantități de alimente și medicamente pentru aprovizionarea populației civile.

Răspândiți cu drag

Telegraful Român

Organul lui Șaguna din 1853

Nr. 9247/1944 Școl.

2—3

Concurs

Pentru completarea postului de profesor de Religie și de duhovnic dela Școala normală de băieți „A. Șaguna” din Sibiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat, cu eventualele gradații.
2. Locuință în natură, cu luminat și încălzit.

Dela candidați se cere împlinirea următoarelor condiții:

1. Să fie de confesiune ortodoxă.
2. Să facă parte din cler.
3. Să aibă capacitatea de profesor secundar, la Religie, ca obiect principal.
4. Certificat despre serviciile de până acum.

5. Eventual caete recomandatoare sau lucrări științifice ori literare.

Cel numit va avea și obligația de a catehiza la Școala de Aplicație de pe lângă Școala normală de băieți.

Cererile însoțite de toate actele necesare pentru numiri, se vor înainta la termen legal Consiliului nostru Arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, ședința secției culturale din 23 X 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

De ce?...

Ziarul „Victoria”, care apare în Capitală sub direcțiunea dlui N. D. Cocea publică în Nr. 15 din 7 I. c. o știre senzațională, după care națiștii ar fi uciși în Europa cinci milioane de evrei.

În fața acestor grozăvii, ne întrebăm indignați: La ce au folosit asemenea crime?

Și acum, iată ce scrie „Victoria”: „Dl dr. Emil Sommerschein, unul din membrii comitetului național de eliberare polonez dela Moscova, a lansat un apel către evreii din toată lumea, un apel, în care spune între altele:

„Evrei din America, Palestina, Marea Britanie, Australia! Evrei de pretutindeni! Ascultați și ajutați! Cinci milioane de evrei din Europa, între ei trei milioane din Polonia, au fost nimiciți în îngrozitoare chinuri trupesti și sufletești în taberele poloneze ale morții, la Maidanek, Tremblinka, Auschwitz, Sobibor, Poblatoa, Betrek, Borek și altele. Fiecare din aceste nume evocă cruzime, crimă, moarte prin sugrumare și prin gaze, nimicire de sute de mii de evrei.

„Numai într-o singură zi, la 3 Noemvrie 1943, au fost uciși prin împușcare la Maidanek peste 18.000 evrei în sunete de muzică veselă. Într-o zi au fost nimiciți cca 12.000 evrei la vechea sinagogă din Lublin. Un grup de copii evrei au fost gazați și arși, 1200 de evrei din Atena au fost uciși nu prin gloanțe și nu prin gaze, ci simplu, au fost loviți cu cruzime până și-au dat sufletul. Dintre prizonierii evrei ai armatei poloneze au fost uciși peste 4.000.

„După statisticele din 1939, când a izbucnit războiul, numărul evreilor de pe întreg globul era de 16 milioane. Ceeace înseamnă că aproape o treime a populației evreiești din lume a fost nimicită de bandele lui Hitler.

„Uzina morții”

„Moscova — Comisiunea numită de guvernul sovietic pentru anchetarea atrocităților comise de germani în lagărele de concentrare naziste din Polonia în special la Lublin, Pambli și Cholur, și-a prezentat raportul. Acest raport conține detalii asupra torturilor la care au fost supuși cei internați și asupra masacrării sutelor de mii de victime. Comisiunea a putut stabili că 600.000

internați au fost arși de vii într'un crematoriu special amenajat în acest scop, 400.000 au fost uciși în păduri, după grozave chinuri, iar 400.000 în lagăre de concentrare și închisori.

„Marea majoritate a acestor victime este alcătuită din evrei, însă lista cuprinde deasemenea mii de creștini de diferite naționalități — polonezi, francezi, cehi, belgieni etc.

Numele călăilor naștiți au putut fi stabilite”.

Așa da

Într'un ziar din Capitală găsim următoarea notiță privitoare la recenta călătorie făcută în Europa de Arhiducele pețitor de tron Otto de Habsburg — pe care o subscriem cu amândouă mâinile:

„Arhiducele Robert, fratele lui Otto de Habsburg, a declarat că acesta a plecat la Lisabona, pentru a-și vedea prietenii și a sonda opiniile.

„Arhiducele Otto intenționează să se înapoieze în Statele Unite, după câteva săptămâni, dar durata șederii sale în Europa va depinde de ceea ce vor avea să-i spună prietenii săi”.

„Prietenii, dacă sunt cu adevărat prieteni, nu-i vor putea spune decât să plece cât mai grabnic înapoi!”

Dezertări și ciocniri în Ungaria

La Sud de Budapesta — care este aproape în întregime încercuită — mai multe unități maghiare, cu ofițerii lor, s'au predat trupelor sovietice, în urma apelului Generalului János Vöröss, fostul șef al Statului Major al armatei ungurești, a cărui predare am anunțat-o la timp.

În Budapesta, populația a atacat unități germane de SS cari procedau la evacuarea capitalei maghiare. Ciocnirea a fost sângeroasă.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat despre operațiunile desfășurate în ziua de 10 Noemvrie.

În Ungaria de Nord-Est, trupele române luptând în strânsă colaborare cu trupele sovietice, și-au lărgit capetele de pod dela Nord de Tisa, cu toată dârza rezistență a inamicului. Mai multe atacuri inamice, sprijinite de blindate, au fost respinse.

Între Tisa și Dunăre, în sectorul trupelor române, activitate de luptă locală.

Frontul din Răsărit

București 11 — Comunicatul oficial sovietic din ziua de 10 Noemvrie anunță noi succese între Tisa și Dunăre. A fost tăiată importanta linie care leagă Budapesta și Debreținul. Au fost făcuți prizonieri 4100 ofițeri și soldați. Armata roșie înaintază dinspre Nord-Est pe un front de 140 km.

și se află acum la 40 km. de Budapesta. În sectorul de Sud al frontului ungar, mai multe unități ungare s'au predat. În Budapesta formațiunile germane de SS au fost atacate de populație.

Frontul din Balcani

Londra 11 — Unități jugoslave și bulgare au capturat în ultimele 3 zile 4000 prizonieri germani.

Frontul din Apus

București 11 — Forțele aliate înaintază între Metz și Nancy. Orașul Metz este amenințat. Saarbrücken se află acum la 30 km.

În Olanda, înaintarea forțelor aliate peste Meusa continuă. Rezistența în Walcheren a încetat cu totul.

În legătură cu mult trâmbițata armă secretă germană V-2, dl Churchill a făcut declarații, spunând că aceste rachete au o forță mai mare decât V-1, dar pe o rază mai mică. Ziarele engleze spun că V-2 nu face decât să arate disperarea germanilor și nu le ajută cu nimic, — la fel cu V-1.